

Ko e hā 'a e Ngaahi Fehu' i 'e 'Eke 'e he Tohi Kakai'?

'Oku mahu'inga 'aupito ke tau kau kātoa 'i he Tohi Kakai 'o e 2020.' Ko e ngāue' ni 'e makatu'unga mei ai 'a e tauhi mo e tokoni 'a e pule'anga' ki hotau ngaahi kolo mo vāhenga kotoa 'i he ta'u 'e 10 ka hoko mai.' 'E kamata ke 'atā mai 'a e ngaahi foomu Tohi Kakai' ke fakafonu 'i Mā'asi 2020 'a ia 'e lava ke te fakafonu mei he ngaluope' pe telefoni.'

Ko e 'api kotoa pē te nau fakafonu 'a e foomu pē 'e **taha** (1) 'a ia 'e kau ki ai 'a e tokotaha kotoa pē 'oku lolotonga nofo 'i he 'api' neongo pe ko ha fāmili pe 'ikai.

Ko e Tohi Kakai' te ne Faka'eke'eke 'a e Ngaahi Me'a' ni Fekau'aki mo ho 'Api':

'Oku tokofiha 'a kinautolu 'oku nau nofo totonu ai 'i he 'aho 'uluaki 'o 'Epeleli.'	<i>Fakalukufua 'a kinautolu kotoa pē 'oku nau nofo 'i ho 'api' neongo pe ko ho fāmili pe 'ikai. 'Oku kau 'a e tokotaha kotoa pē 'i he lau' tautautefito ki he fānau,' kau nofo 'ova,' kinautolu 'oku nau nofo 'apātimeni pe nofo totongi' - 'oku fu'u mahu'inga ke lau 'a e tokotaha kotoa 'oku lolotonga nofo 'i 'Amelika' ni.</i>
Ko ho 'api eni pe 'oku ke nofo totongi?	
Fika telefoni	<i>'E ngāue'aki pē eni 'o kapau 'oku fu'u fiema'u 'e he Potungāue Tohi Kakai.'</i>

Ko e Tohi Kakai' te ne Faka'eke'eke 'a e Ngaahi Me'a' ni Fekau'aki mo Kinautolu 'oku nau Nofo 'i ho 'Api':

'E fiema'u 'a e hingoa, tangata/efine, ta'u motu'a, mo e 'aho fā'ele'i 'o e tokotaha kotoa pē 'i ho 'api.'
Ko ho'o fetu'utaki mo e tokotaha 'oku ne fakafonu 'a e foomu Tohi Kakai.'

Matakali	<p><i>Te ke lava ke fili ha matakali 'e 1, 2, pe 3 'o kapau 'oku ke ha'u mei he matakali kehekehe. Te ke fakafonu 'a e ngaahi puha' 'o fakatatau ki ho ngaahi matakali' hono kotoa.</i></p> <p><i>'Oku 'ikai fu'u kakato 'a e ngaahi matakali' kotoa 'i he Tohi Kakai.' Kapau 'oku 'ikai kau ho matakali' heni, kātaki 'o tohi 'i he puha 'oku tuku 'atā mai ke ke tohi ai.'</i></p>
Tokotaha Tukufakaholo mei he kau Sipēnisi	<p><i>Ko e tupu'anga Sipēnisi' 'oku lau pē ia ko e Tukufakaholo ka 'oku 'ikai ko e Matakali. Ko ia ai, te ke lava ke ke pehē 'oku ke tukufakaholo mei he kau Sipēnisi' pea ke fakahā mai 'a e fonua 'oku ke tukufakaholo mai mei ai.'</i></p>

'E ikai ke 'eke 'e he Tohi Kakai' ho Fika Ngāue.'

'Oku malu nai 'a e Tohi Kakai'?

'Io. 'Oku 'ikai ngofua ki he Potungāue Tohi Kakai' ke nau fakahā pe vahevahe ho'o ngaahi tali fakafo'ituitui' ki he ngaahi potungāue fakapule'anga kehekehe,' pe ko ha kau 'ōfisa ngāue 'a e Fefolau'aki,' pe ko ha taha pē. Ko e lao fakaKonisitūtone eni.

Ka mau mo kakato ho'o Tohi Kakai,' 'e faingofua ange 'a e ngāue 'a e Kau Tohi Kakai.' 'E 'ikai te nau fakahoha'asi koe 'i ho 'api.'

Fakakakato ho'o 'ilo fekau'aki mo e Tohi Kakai' mei he peesi www.countusin2020.org/resources

